

Brussel, 5 juni 2024
(OR. en)

10655/24

COH 38
SOC 423

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Conclusies van de Raad over de mededeling over het 9e cohesieverslag – <i>Goedkeuring</i>

1. Op 27 maart 2024 heeft het secretariaat-generaal van de Raad de mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over het 9e cohesieverslag¹ ontvangen.
2. De ontwerpconclusies van het voorzitterschap zijn besproken tijdens de vergaderingen van de Groep structuurmaatregelen en ultraperifere gebieden van 25 april en 16 en 23 mei 2024. De delegaties hebben overeenstemming bereikt over de bijgaande ontwerpconclusies van de Raad.
3. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt verzocht de Raad aan te bevelen de Raadsconclusies in de bijlage bij deze nota goed te keuren.

¹ Doc. 8369/24.

ONTWERP**Conclusies van de Raad over de mededeling over het 9e cohesieverslag****DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE**

1. IS INGENOMEN MET het 9e cohesieverslag, dat een waardevol overzicht biedt van de rol van cohesiebeleid als economische stabilisator die bijdraagt tot opwaartse convergentie en Europese integratie, met name gedurende de 30 jaar van de Europese eengemaakte markt en de 20 jaar na de uitbreiding in 2004, alsook met de analyse die in dat verslag wordt gemaakt van de bijdrage van het cohesiebeleid tot de economische, sociale en territoriale cohesie van de Europese Unie, op basis van de meest recente beschikbare gegevens;
2. ERKENT dat het verslag op een strategisch moment komt en bijdraagt tot de denkoefening over hoe de opzet en uitvoering van het cohesiebeleid verder kunnen worden versterkt en verbeterd;
3. HERINNERT eraan dat het cohesiebeleid het belangrijkste EU-instrument is voor langetermijn- en regionale investeringen, alsook een aanjager van structurele transformatie die de ontwikkeling en uitrol van op maat gesneden oplossingen zo dicht mogelijk bij de burgers en bedrijven mogelijk maakt;
4. ONDERSTREEPT dat het cohesiebeleid een centraal onderdeel van het Europese project is dat ongelijkheden tussen de regio's op het gebied van ontwikkeling helpt te verminderen en een antwoord biedt op hun uitdagingen, met als algemene doel de algehele harmonieuze ontwikkeling van de Unie te bevorderen;

Het cohesiebeleid werpt zijn vruchten af...

5. NEEMT NOTA van de bevindingen in het 9e cohesieverslag met betrekking tot de volgende langetermijntrends die de afgelopen decennia zijn waargenomen, waarbij steun in het kader van het cohesiebeleid in heel wat delen van de EU voor een opmerkelijke opwaartse economische en sociale convergentie heeft gezorgd:

- het cohesiebeleid versterkt de eengemaakte markt, zorgt voor een gelijk speelveld, en heeft een belangrijke rol gespeeld bij de integratie van nieuwe lidstaten in de eengemaakte markt, waarbij alle regio's zijn gebaat;
- het gemiddelde bbp per hoofd is aanzienlijk gestegen in de lidstaten die sinds 2004 zijn toegetreten tot de EU, als gevolg van een verhoogde productiviteit in minder ontwikkelde regio's;
- het beleid speelt een belangrijke rol bij het ondersteunen van overheidsinvestering en het aantrekken van particuliere investeringen, en zorgt voor een meerwaarde en nieuwe banen waardoor het bijdraagt tot het concurrentievermogen van en een verhoogde productiviteit in de EU;
- er is meer connectiviteit en een betere innovatie- en ondernemingsgeest, en het menselijk kapitaal is versterkt als gevolg van een algemene stijging van het onderwijsniveau en een forse toename van de deelname van volwassenen aan onderwijs en opleiding;
- met de actieve steun in het kader van het cohesiebeleid zijn de ongelijkheden tussen de regio's op het gebied van werkgelegenheid en armoedepercentages afgenomen, zijn de indicatoren op sociaal en werkgelegenheidsgebied over de hele lijn verbeterd, en zijn de werkloosheidspercentages geconvergeerd;
- het cohesiebeleid heeft ook bijgedragen tot de verbetering van de bestuurlijke capaciteit en goed bestuur in de lidstaten, door een breed scala aan vaardigheden en administratieve efficiëntie te ondersteunen;
- Dankzij een snelle mobilisatie van de middelen uit hoofde van het cohesiebeleid heeft het een belangrijke rol gespeeld bij het beperken van de asymmetrische gevolgen van recente crises, en de weg vrijgemaakt voor een robuust en snel herstel, met name in kwetsbare regio's;

... maar structurele en nieuwe uitdagingen kunnen ongelijkheden vergroten

6. HERINNERT aan de bestaande en nieuwe uitdagingen, waaronder de groene en de digitale transitie, klimaatverandering en de negatieve gevolgen daarvan, migratie, de toegenomen wereldwijde concurrentie en de noodzaak van de EU om concurrerend te zijn, de connectiviteit en de strategische autonomie van de EU met behoud van een open economie, alsook de geopolitieke instabiliteit aan de buitengrenzen van de EU, met bijzondere aandacht voor de lidstaten en regio's die het zwaarst worden getroffen door Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne, met name regio's die grenzen aan Rusland, Belarus en Oekraïne;
7. MAAKT ZICH ZORGEN over de demografische uitdagingen die de overheidsbegrotingen verder onder druk zetten en de tekorten aan vaardigheden en arbeidskrachten vergroten, en over uitdagingen op de arbeidsmarkt zoals werkloosheid onder jongeren, en het risico van lacunes bij de ontwikkeling van talent; ERKENT dat deze uitdagingen zich sterker laten voelen in landelijke gebieden, afgelegen regio's en regio's met ernstige en blijvende natuurlijke belemmeringen, die te kampen hebben met ontvolking en hersenvlucht, evenals in stedelijke regio's als gevolg van de concentratie van activiteiten en bevolking in grote stedelijke gebieden; BENADRUKT in deze context het belang van een polycentrisch ontwikkelingsmodel dat voortbouwt op banden tussen stad en platteland;
8. MERKT OP dat er nog steeds grote sociaal-economische verschillen bestaan, en dat structurele en nieuwe uitdagingen steeds meer regio's treffen of dreigen te treffen, en MAAKT ZICH ZORGEN dat de convergentie zich niet in gelijke mate heeft voorgedaan in de EU, met name binnen de lidstaten en regio's, en dat structurele uitdagingen — in combinatie met de asymmetrische gevolgen van economische schokken, Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne en crises — in heel wat regio's zorgen voor geleidelijke divergentie, economische stagnatie, achteruitgang, ontwikkelingslacunes of het risico op armoede en sociale uitsluiting van de burger;
9. MERKT eveneens OP dat alle toekomstige uitbreidingen ook gevolgen zullen hebben voor het cohesiebeleid;
10. WIJST erop dat deze uitdagingen en zorgen op inclusieve en billijke wijze moeten worden aangepakt zonder ook maar iemand achter te laten; IS HET EENS met de conclusie van de Commissie dat structurele en nieuwe uitdagingen de economische, sociale en territoriale ongelijkheden kunnen vergroten als er niets aan wordt gedaan;

Cohesiebeleid als dynamisch beleid dat voortbouwt op eigen ervaringen en ervaringen met andere instrumenten

11. VERZOEKT de Commissie passende manieren te bestuderen waarop het cohesiebeleid na 2027 regio's op maat gesneden steun kan bieden om die uitdagingen met succes aan te gaan, met bijzondere aandacht voor de uitdagingen op ecologisch, digitaal, industrieel en demografisch gebied en de verschillende niveaus van sociaal-economische ontwikkeling, rekening houdend met de ervaring die de huidige periode is opgedaan;
12. ONDERSTREEPT dat het cohesiebeleid een van de belangrijkste instrumenten is om in alle Europese regio's ontwikkeling te bevorderen, met name in regio's die te kampen hebben met aanhoudende structurele uitdagingen, waaronder minder ontwikkelde regio's, en dat het een doorslaggevend investeringsbeleid van de EU is dat ondersteuning moet blijven bieden voor investeringen die nodig zijn voor convergentie en om ontwikkelingslacunes weg te werken en groeimogelijkheden te creëren voor de regio's en hun burgers;
13. BEVESTIGT dat het cohesiebeleid, als plaatsgebonden beleid op basis van gedeeld beheer, moet worden aangepast aan de behoeften, specifieke uitdagingen en kwetsbaarheden van de regio's, en tegelijkertijd de participatie- en territoriale instrumenten moet versterken en de regio's in staat moet stellen de meest relevante investeringen en hervormingen op het meest geschikte niveau uit te voeren; ERKENT dat de rol van het cohesiebeleid belangrijker is geworden om bij te dragen tot het Europees Semester;
14. HERINNERT aan de grondbeginselen van artikel 174 VWEU, waarin de harmonische ontwikkeling van EU-regio's wordt bevorderd en bijzondere aandacht wordt besteed aan specifieke gebieden;
15. HERINNERT aan de structurele sociale en economische situatie van de ultraperifere regio's, die wordt erkend in artikel 349 VWEU, en aan de noodzaak dat het cohesiebeleid tegemoetkomt aan hun ontwikkelingsuitdagingen en hun regionale integratie ondersteunt.
16. HERINNERT eraan dat het noodzakelijk is een territoriale dimensie beter te integreren in de beleidsmaatregelen van de EU teneinde een meer samenhangend EU-optreden te bevorderen; PLEIT voor een algemeen bewustzijn rond het versterken van de cohesie in de beleidsmaatregelen en initiatieven van de Unie, en WIJST erop dat het cohesiebeleid en andere relevante beleidsmaatregelen en initiatieven, ook op nationaal en regionaal niveau, elkaar al vanaf de ontwerpfase moeten aanvullen en versterken;

17. BENADRUKT dat het belangrijk is te trachten het cohesiebeleid te vereenvoudigen voor de begunstigden en programma-autoriteiten (met name door voort te bouwen op de bestaande vereenvoudigingsmaatregelen, zoals niet aan kosten gekoppelde financiering en vereenvoudigde kostenopties), en bij het bepalen van dergelijke vereenvoudigingsmaatregelen ruimte te laten om rekening te houden met de realiteit van de verschillende EU-regio's en -lidstaten, zowel tijdens de ontwerp- als tijdens de uitvoeringsfase, met het oog op een doeltreffender en gericht cohesiebeleid;
18. HERINNERT eraan dat de controles en audits evenredig moeten zijn en moeten worden geharmoniseerd, en tegelijkertijd strenge normen moeten worden gehanteerd om op alle niveaus fraude en corruptie te voorkomen en te bestrijden; HERINNERT er tevens aan dat het beginsel van één enkele audit beter moet worden toegepast;
19. BENADRUKT dat het belangrijk is het financiële belang van de Unie te beschermen, en daarbij rekening te houden met de verordening betreffende een algemeen conditionaliteits-regime ter bescherming van de Uniebegroting;
20. ERKENT het belang van goed bestuur en capaciteitsopbouw om beter tegemoet te komen aan de administratieve behoeften op nationaal, regionaal en lokaal niveau; WIJST erop dat goed bestuur, sterke instellingen, de eerbiediging van de rechtsstaat en een sterke administratieve capaciteit belangrijk zijn om het cohesiebeleid doeltreffend en efficiënt te ontwerpen en uit te voeren;
21. BEKLEMT OONT de rol van het cohesiebeleid om de eengemaakte markt verder te versterken door ongelijkheden tussen regio's te verminderen, groei te stimuleren en innovatie te bevorderen;
22. ERKENT de bijdrage van Interreg om tot een meer evenwichtige territoriale ontwikkeling te komen door betere samenwerking tussen regio's, alsook de noodzaak van nauwere grensoverschrijdende samenwerking, met name in interregionale waardeketens en transnationale duurzame infrastructuur om de transitie in goede banen te leiden;
23. WIJST op de gelegenheid om na te denken over manieren om het cohesiebeleid meer prestatiegericht te maken met het oog op een grotere efficiëntie, door voort te bouwen op de ervaringen met het cohesiebeleid zelf en op lessen die uit andere EU-instrumenten zijn getrokken; BENADRUKT dat besluiten moeten worden genomen op basis van doortastende beleidsevaluaties, rekening houdend met de operationele gevolgen van die besluiten, met name voor audit- en controlesystemen;

24. VERZOEKT de Commissie voorstellen uit te werken om het cohesiebeleid aan te passen overeenkomstig de rol die het speelt als langetermijnkader voor regionale ontwikkeling waarop het EU-groeimodel is geschraagd, door voort te bouwen op de kenmerkende sterke punten ervan — namelijk gedeeld beheer, bestuur op verschillende niveaus, plaatsgebonden aanpak en partnerschapsbeginsel — en er daarbij rekening mee te houden dat regio's verschillende uitgangspunten, behoeften en capaciteiten hebben en dus een verschillend ontwikkelingstraject moeten volgen voor huidige en toekomstige transformaties; ZIET ernaar UIT uiterlijk in juli 2025 de voorstellen voor het volgende wetgevingspakket te ontvangen, na het MFK-voorstel in overeenstemming met de in de MFK-verordening vastgelegde termijn.
-